

amb la por que deien que sortia, el pecat trobés les seves ombres.

Tanmateix venia un temps que ja ningú no es recordava dels fantasmes, perquè la guàrdia civil n'havia capturat algun o, si més no, això es deia.

En Ramon sentia parlar d'aquestes coses i no se'n feia cas. A l'escola, els companys parlaven del poder dels esperits que cuidaven fer trontollar les cases. Deien si al barri de Ca les Ànimes, en una sessió d'espiritisme, havien volat els mobles. Si a Besora, cada nit, apareixien taüts en el camí, enmig d'un espectacle d'enrenou i lluminàries... En Ramon es divertia amb aquestes contances. Li semblava que, per ser inventades, resultaven molt imaginatives. Per això, de tant en tant, quan se n'anava al llit, pensava que potser eren certes.

Els germans d'en Ramon –en Vicent i en Lluís– eren de més poca edat, i en Ramon es dedicava a torturar-los amb històries de por que es contaven a l'escola.

–Ara conten que vindrà la fi del món –deia en Ramon als dos germans.

–I això què és? –preguntava en Lluís.

–Això vol dir que el món s'acabarà, que farà un pet, i nosaltres anirem a criar malves.

–Vols dir? –feia en Vicent, una mica incrèdol.

–Sí, pregunta-ho al senyor rector.

En Ramon s'encomanava sempre al senyor rector per fer valer les seves històries inquietants. La paraula del senyor rector anava a missa, i els dos menuts es quedaven espantats.

No feia tants anys que algú torbava en Ramon amb el mateix conte de la fi del món. En Ramon –un no sap per quina estranya raó– relacionava la fi del món amb una figura romboïdal, i creia que s'havia d'escriure amb majúscules: Fi del Món. Es tractava d'un autèntic esdeveniment.

Més d'una nit en Ramon havia somiat tot això, i ara gaudia de fer patir els petits.

Un bon dia, va tornar a sortir por. Ara era a la ciutat vella, dalt la murada Llonga. Totes les dones del veïnat anaven revoltades i no aconseguien que ningú plantés cara a una aparició que sovintejava cap al tard. Poc després que la mainada es recollís a casa, les dones observaven la murada des de la discreció dels finestrans, i veien com hi passava regularment una llarga figura encorbada que es tapava mig cos amb un gran mantó d'endolada. A força d'estar-se una bona estona cada vespre darrere els finestrans, les dones comprovaren que el "fantasma" apareixia cada tres dies. Quan els homes, a la fi, es prengueren seriosament allò que les dones duïen setmanes denunciant, decidiren esperar l'obscura aparició amagats sota una buguenvil·lea ben espessa, on la ronda de la murada Llonga s'estretia. Era el lloc més idoni per capturar el "fantasma". Era un dimecres. Passaren una corda que en la foscor no es veia, i la figura llarga i encorbada se'n va anar de rossec per terra, i es dolia de pertot mentre els veïns li treien el tètric mantó negre. Il·luminaren el seu rostre i descobriren que era en Serral de les aigües, que anava a visitar la seva amistançada, la viuda Llotis... ■

El 19 de gener de 1949 es celebrava a l'Ajuntament d'Eivissa una reunió sota la presidència de l'alcalde Cèsar Puget Riquer amb destacades personalitats, en la qual s'acordà proposar la creació de l'Institut d'Estudis Eivissencs.

La proposta va ser aprovada per l'Ajuntament el 22 del mateix mes.

Des del primer moment l'Institut va formar part del Patronato José María Quadrado, del Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Després d'un fecund període i de deu anys de silenci, a principi dels anys setanta reneix l'Institut de la mà d'un grup de joves, amb uns objectius clars: la responsabilitat en l'avanç de la cultura autòctona.

La Comissió Executiva de l'Institut prepara diversos actes per celebrar els 50 anys. Un aniversari que no només ha de mirar endarrere, sinó que ha de servir, sobretot, per renovar el compromís de l'Institut amb la cultura i el poble d'Eivissa i Formentera. Un dels primers actes que s'han organitzat és el cicle de conferències "Reflexions per a un nou mil·lenni", conjuntament amb la Fundació "la Caixa", que comptarà amb conferenciant del prestigi de Fabià Estapé.

Josep Maria Quintana, Ramon Margalef, Manuel Delgado, Sebastià Serrano i Eliseu Climent. Tots els actes, publicacions, impresos i papers que generi l'Institut durant l'any de l'aniversari aniran acompanyats del logotip que ha fet el pintor Josep Mari i que reproduïm encapçalant aquestes breus notes. ■

